

Motion till riksdagen 2013/14: MJ437

av **Lennart Axelsson m.fl. (S)**

Maten och jobben i Örebro län

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en kraftsamling för svensk livsmedelsproduktion för jobb i hela landet.

Motivering

Sverige ska ha lägst arbetslöshet i EU år 2020, det är vårt mål och engagemang. I Sverige har motsvarande 15 000 helårsarbeten försvunnit i jordbruket mellan 2005 och 2010. Det visar en AWU-undersökning som Jordbruksverket har gjort. Den primära produktionen av mat har påverkats kraftigt av internationell konkurrens och av förändrad efterfrågan. Liksom i alla branscher pågår en effektivisering, en produktionsteknisk utveckling och en kvalitetsutveckling. Marknaden är emellertid inte fri utan är beroende av den gemensamma jordbrukspolitiken i EU som påverkar förutsättningarna för konkurrensen.

För Örebro län är fortsatt matproduktion en viktig framtidsfråga, dels för att skapa arbetstillfällen, dels för att hela länet ska leva. I Örebro län finns skickliga aktiva jordbrukare, både inom det konventionella och det ekologiska jordbruket. I länet finns sedan länge flera företag etablerade inom livsmedelsindustrin. Vi har därtill Örebro universitets måltidsakademi i Grythyttan, där utbildning och forskning om mat bedrivs. För Örebro län är en långsiktig livsmedelsstrategi där man på allvar tar tillvara skickliga företagare och ger dem förutsättningar att utvecklas och växa, mycket viktigt. En strategi som svarar på frågan om vilken matproduktion vi ska ha i vårt land och hur den ska inlemmas med andra miljö- och klimatåtaganden är av största vikt för fler jobb i hela vårt län, inom jordbruk och livsmedelsindustri.

Sverige behöver en kraftsamling för svensk livsmedelsproduktion. Vi har presenterat en satsning på en organisation som vi gett arbetsnamnet ”Svensk mat”. Vi vill bjuda in intresseorganisationer och näringslivet att delta. Vår

Fel! Okänt namn på

förhoppning är att "Svensk mat" ska vara samägd av regeringen och näringen. Syftet är en samordnad kraftsamling för att ge stöd och stimulans till effektivisering och till utveckling och lansering av varumärken som har svensk livsmedelsproduktion som råvara. Nyckelorden är effektivisering och konkurrenskraft. Vi behöver utveckla pilotanläggningar för innovationer, hjälp för företag att samordna sin verksamhet, utveckling av byggtekniker som ger billigare investeringar utan att djurskyddskraven försämrats och utbildning kring hur nya varumärken kan lanseras. Vi har drivit att EU-stöden till landsbygd och jordbruk ska styras om till att gälla mer ersättningar för åtgärder som gynnar det allmänna, t.ex. miljöåtgärderna i landsbygdsprogrammet, snarare än rena inkomststöd.

Men regeringen förhandlade istället till sig sänkt stöd till landsbygdsprogrammet och i budgetpropositionen föreslår regeringen att landsbygdsprogrammet kraftigt ska bantas jämfört med idag, trots en ökad egenfinansieringsgrad.

Vi vill istället förstärka landsbygdsprogrammet för att visa att vi vill och kan klara jobben på landsbygden. Det handlar om 371 miljoner per år i mer stöd än regeringen, vilket skulle ge landsbygden bättre villkor.

Allt detta gör vi av flera skäl. Arbetstillfällena i jordbruket är helt avgörande för möjligheten för människor att bo och arbeta på landsbygden. När arbetstillfällena minskar där tvingas ofta människor överge den livsstil som de valt att leva efter.

Den andra anledningen är svenska konsumenters rätt till mat av hög kvalitet och säkerhet. Svensk mat har ofta högre kvalitet och är producerad efter tuffare miljökrav och djurskyddsregler. Men sämre lönsamhet minskar tillgång på svensk mat.

Den tredje anledningen är riksdagens miljömål. Regeringen saknar åtgärder för att klara 14 av de 16 miljömålen. Landsbygdsprogrammet ger ersättningar för åtgärder som stödjer flera av våra miljömål. En sänkning av ersättningarna skulle drabba biologisk mångfald, öka övergödningen och göra att värdefulla miljöer som hagar och ängar försvinner.

Vi vill också ge det nya landsbygdsprogrammet en mer modern och framtidsinriktad profil. Vi vill få fram fler innovationer. Investeringstöd behöver ses över så att de leder till mer konkurrenskraftiga företag. Vi vill se till att hela näringslivet på landsbygden utvecklas. Miljöstöden måste bli mer riktade för att få större effekt men utan att ansökningssystemet blir för byråkratiskt. Landsbygdsprogrammet menar vi ska stödja de grundläggande tjänsterna som gör att landsbygden kan leva, snarare än den flora av projekt som finns idag.

Målet att den ekologiska odlingen ska stå för 20 procent av arealen 2010 nåddes inte. Fortfarande ligger arealen på drygt 14 procent. Enligt riksdagens utredningstjänst har antalet lantbrukare anslutna till miljöersättningen för ekologisk produktion minskat och stödet inom landsbygdsprogrammet från 587 miljoner 2006 till 500 miljoner 2009. En anledning är de förändrade miljöersättningarna för ekologisk produktion av vall. Det fanns tidigare bra stöd men dessa har nu avskaffats av regeringen.

Fel! Okänt namn på

Vi tror att den ekologiska odlingen behöver fortsatt hjälp och stöd för att växa. Vi vill därför förstärka satsningarna på ekologisk odling inom EU:s landsbygdsprogram med flera företag som inom livsmedelsbranschen.

Allt detta, en långsiktig livsmedelsstrategi, en kraftsamling för "Svensk mat", ett modernt landsbygdsprogram och mer av omställning till ekologiskt är av högsta grad, inte bara viktigt för Sverige, utan också i allra högsta grad för Örebro län.

Stockholm den 2 oktober 2013

Lennart Axelsson (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Håkan Bergman (S)